

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ivo Pospíšila, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **Y. L. W. L.**, zastoupena Mgr. Beatou Kaczynskou, advokátkou se sídlem Masarykovy sady 76/18, Český Těšín, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 4. 2020, č. j. OAM-69/ZA-ZA11-BA04-2019, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 6. 2021, č. j. 62 Az 23/2020-54,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 6. 2021, č. j. 62 Az 23/2020-54, **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně, státní příslušnice Venezuely, podala dne 20. 1. 2019 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Prvním důvodem k podání žádosti bylo její přání žít společně se svými příbuznými na území České republiky. Žádost podala rovněž kvůli problematické situaci v zemi původu, kde je nedostatek potravin i lékařské péče. Konečně dalším důvodem žádosti byly její obavy, které v ní měla vyvolat návštěva uniformovaných osob u ní doma, přičemž se mělo jednat o příslušníky vnitřní zpravodajské služby SEBIN (*Servicio Bolivariano de Inteligencia Nacional*). Během správního řízení rovněž uvedla, že nesouhlasí s politikou vlády, v rozmezí let 2017 až 2018 se účastnila asi pěti protivládních shromáždění, avšak v souvislosti s účastí na nich neměla nikdy žádné problémy. Žalovaný žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), neudělil.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobkyně žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[3] Krajský soud přisvědčil žalobkyni, že žalovaný nepřekoumatelně a nesprávně vyhodnotil její výpověď o návštěvě vnitřní zpravodajské služby SEBIN dne 3. 12. 2018 jako zcela nevěrohodnou a zřejmě účelovou. Z obsahu rozhodnutí žalovaného není zřejmé, na základě čeho dospěl k závěru o nevěrohodnosti výpovědi žalobkyně. Pouze stroze uvedl, že žalobkyně vycházela toliko ze sdělení své sousedky, sama nikdy do kontaktu se SEBIN nepřišla a ani nebyla schopná říci bližší podrobnosti o návštěvě SEBIN u svého synovce. Takové zdůvodnění však dle krajského soudu neobstojí. U obou událostí totiž žalobkyně nebyla přítomna, a nemohla tak logicky popsat bližší podrobnosti incidentu. Již samotná informace o přítomnosti uvedené bezpečnostní složky v blízkosti obydlí žalobkyně přitom sama o sobě mohla vyvolat odůvodněnou obavu z následného jednání SEBIN. Na tom nic nemění ani skutečnost, že se do doby odjezdu podobná událost již neopakovala. Na podkladě těchto nesprávných a nedostatečných závěrů žalovaný postavil podstatnou argumentaci, a to jak v části týkající se důvodů pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu, tak následně podle § 14 a § 14a téhož zákona. Krajský soud proto zavázal žalovaného, aby věrohodnost žalobkyně napříště hodnotil v souladu s judikaturou (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70) i odbornou literaturou.

[4] Žalovaný byl při hodnocení tvrzení žalobkyně povinen zohlednit zprávy o zemi původu založené ve správním spise. Z nich totiž ve vztahu ke službě SEBIN mj. vyplývá, že jejím klíčovým úkolem je zajištění moci pro vládu, má dlouhou tradici v porušování lidských práv, dopouští se svévolného věznění, špatného zacházení a mučení politických protivníků a jejich příbuzných. Touto optikou měl žalovaný hodnotit účast žalobkyně na protivládních demonstracích a přihlédnout přitom k celkové politické a bezpečnostní situaci v zemi původu. Přitom již jednání ze strany vládních složek Venezuely směřující k potlačení a porušení lidských práv lze samo o sobě charakterizovat jako pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu. Žalovaný se měl zabývat tím, zda toto jednání působilo v převážné míře také vůči žalobkyni či zda byly u žalobkyně dány důvodné obavy z takového jednání vůči ní.

[5] Krajský soud shledal důvodnou také námitku nesprávného posouzení podmínek pro udělení doplňkové ochrany žalobkyni podle § 14a zákona o azylu, neboť žalovaný založil podstatnou část argumentace opětovně na závěru o nevěrohodnosti tvrzení žalobkyně. Žalovaný se musí opětovně zabývat tím, zda žalobkyni po návratu do země původu nehrozí mučení či nelidské zacházení, či zda by její vycestování nebylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR [zda situace ve Venezuele již nedosahuje takové intenzity, že by mohlo dojít k porušení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“)]. Za tímto účelem je žalovaný povinen aktualizovat informace o zemi původu. Již zprávy o zemi původu založené ve spise dovolují učinit závěr o porušení ustanovení Úmluvy (např. dle zprávy Vysokého komisaře OSN pro lidská práva činila v dubnu 2019 minimální mzda cca 7 USD na měsíc, což pokrylo zhruba 4,7 % základního potravinového koše, stát nezajišťuje ochranu obyvatelstva před hladověním, ženy věnují v průměru 10 hodin denně stáním ve frontách na potraviny, některé jsou nuceny směňovat sex za potraviny, objevila se onemocnění, která již dříve byla pod kontrolou nebo vymýcená).

II. Obsah kasační stížnosti

[6] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Krajský soud postupoval dle stěžovatele nezákonně, neboť nevycházel z obsahu sdělení žalobkyně a spisového materiálu, nerespektoval zjištěný skutkový stav a bez ohledu na individuální okolnosti případu zavázal stěžovatele povinnostmi, pro něž nelze nalézt oporu v příslušných zákonných ustanoveních.

[8] Stěžovatel své rozhodnutí nepovažuje za nepřezkoumatelné. Velmi jasně, detailně a především logicky v něm popsal a zhodnotil všechny okolnosti případu, přihlédl ke všemu, co v řízení vyšlo najevo, a zdůvodnil, na základě jakých skutkových okolností dospěl k závěru, že obavy žalobkyně z pronásledování či vážné újmy nelze považovat za odůvodněné ve smyslu zákona o azylu.

[9] Přiměřená pravděpodobnost pronásledování či mučení a nelidského zacházení nebyla u žalobkyně prokázána, neboť ona sama žádné pronásledování nepociťovala a nedoložila nic, co by svědčilo o negativním postoji SEBIN vůči ní a její rodině. Stěžovatel nepřiznal mezinárodní ochranu ani jejímu synovci s rodinou, jejich žalobu krajský soud zamítl rozsudkem ze dne 22. 3. 2021, č. j. 19 Az 50/2020 – 60, proti němuž podali kasační stížnost, věc je u Nejvyššího správního soudu vedena pod sp. zn. 7 Azs 106/2021.

[10] Žalobkyně do ČR vycestovala primárně za svými příbuznými. Informace o porušování lidských práv obsažené ve zprávách o zemi původu založených ve spise se jí přímo netýkají a z jejího individuálního případu rovněž nelze seznat ani žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly obavám z pronásledování do budoucnosti. Ekonomické problémy a nedostatek lékařské péče v zemi původu se jí také nijak nedotýkaly. Podobné situace jsou vystaveni ve větší či menší míře všichni obyvatelé Venezuely. O mezinárodní ochranu s ní nežadají blízcí příbuzní jako manžel či nezletilé děti, a není tedy zřejmé, jaké mezinárodní závazky by měly být neudělením doplňkové ochrany porušeny.

[11] Stěžovatel připustil, že ve svém rozhodnutí v jedné větě nesprávně použil terminologii a napsal, že příběh žalobkyně je nevěrohodný. Krajský soud tuto větu vytrhl z kontextu odůvodnění rozhodnutí a pouze v této věci jednostranně přisvědčil žalobě, aniž by posoudil skutkové okolnosti daného případu jako celku. Toto nesprávně použité sousloví však nezaložilo podstatu odůvodnění rozhodnutí stěžovatele, ale mělo podpořit závěr o přiměřené nepravděpodobnosti pronásledování.

[12] Žalobkyně se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jelikož se jedná o věc mezinárodní ochrany, soud se dále zabýval otázkou přijatelnosti kasační stížnosti.

[14] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost pro nepřijatelnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Do této kategorie spadají i věci mezinárodní ochrany. Neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ soud v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, vyložil tak, že kasační stížnost bude posouzena jako přijatelná v případě, že (1) vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[15] Kasační soud dospěl k závěru, že kasační stížnost **je přijatelná** ve smyslu § 104a s. ř. s., neboť krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu o přezkoumatelnosti správních rozhodnutí a napadený rozsudek nevychází ze skutečností zřejmých ze správního spisu, což představuje zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního posouzení věci (k obojímu viz níže).

[16] Soud proto přistoupil k meritornímu posouzení kasační stížnosti, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost **je důvodná**.

[17] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou, zda je rozsudek krajského soudu přezkoumatelný. Zásadním pochybením, které mohlo mít dopad do hmotněprávního posouzení věci a které proto zakládá přijatelnost kasační stížnosti, může být za určitých okolností i nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu [jako kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2010, č. j. 1 Azs 20/2010 - 238). Otázkou nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již opakovaně zabýval. V rozsudku ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, vyslovil závěr, že „*nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatecích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny.*“ V rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 134/2004 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud uvedl, že „*opomene-li krajský soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu přezkoumat jednu ze žalobních námitek, je jeho rozhodnutí, jímž žalobu zamítl, nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.*“

[18] Kasační soud má vůči napadenému rozsudku výhrady, pro které rozhodl o jeho zrušení. Krajský soud především pochybení stěžovatele nepojmenoval příliš jasně a ani jej nezavázal dostatečně jasnými pokyny, jak tato pochybení napravit a v dalším řízení postupovat. To však ještě nezakládá nepřezkoumatelnost rozsudku, i když kasační soud připouští, že se jedná o hraniční případ. Krajský soud nicméně reagoval na všechny žalobní námitky a dostatečně zdůvodnil, proč je považuje za důvodné.

[19] Napadený rozsudek je tedy přezkoumatelný ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud se proto dále zabýval kasačními námitkami stěžovatele, směřujícími

do tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Dle stěžovatele přitom krajský soud nesprávně posoudil otázku nepřezkoumatelnosti napadeného správního rozhodnutí pro nedostatek důvodů, což úzce souvisí s nesprávným hodnocením soudu, pokud jde o splnění podmínek pro udělení azylu a doplňkové ochrany.

III.A Posouzení možnosti udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu

[20] Podle § 12 písm. b) zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má **odůvodněný strach z pronásledování** z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo **pro zastávání určitých politických názorů** ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

[21] Kasační soud považuje za nutné předeslat, že řízení o žádostech o udělení mezinárodní ochrany se často odehrává za situace důkazní nouze. Zároveň se jedná o rozhodování prospektivní (posuzuje se tedy riziko pronásledování či vážné újmy v budoucnu) a nesprávné rozhodnutí má navíc pro stěžovatele obzvláště závažné důsledky. Těmto specifikům řízení o mezinárodní ochraně proto odpovídá i standard a rozložení důkazního břemene, jež je vychýleno ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu. „Prokazovat jednotlivá fakta je povinen primárně žadatel, nicméně žalovaný je povinen zajistit k dané žádosti o mezinárodní ochranu maximální možné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí tvrzení žadatele, tak těch, co je podporují. V mnoha případech však musí žalovaný rozhodovat za důkazní nouze, tj. tehdy, když není ani žadatel, ani žalovaný schopen doložit, či vyvrátit určitou skutečnost či tvrzení žádným přesvědčivým důkazem. V takových případech zůstává jediným důkazním prostředkem výpověď žadatele a klíčovým faktorem se stává posouzení celkové věrohodnosti žadatele a posouzení pravděpodobnosti, zda k události opravdu došlo podle výpovědi žadatele“ (rozsudek ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, publikovaný pod č. 1749/2009 Sb. NSS). V rozsudku ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 - 63, Nejvyšší správní soud konstatoval: „Zásada tzv. materiální pravdy má v řízení o udělení azylu svá specifika spočívající v pravidelné nedostatečnosti důkazů prokazujících věrohodnost žadatelových tvrzení. Je však na správním orgánu, aby prokázal či vyvrátil pravdivost žadatelových tvrzení, a to buď zcela nevyvratitelně zjištěním přesných okolností vážících se na stěžovatelova tvrzení, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu.“ Pokud se tedy žadatel o mezinárodní ochranu po celou dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany drží jedné dějové linie, jeho výpovědi lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a za souladné s dostupnými informacemi o zemi původu, pak je třeba z takové výpovědi vycházet (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008 - 83, či ze dne 18. 12. 2014, č. j. 2 Azs 139/2014 - 38).

[22] Právě část rozhodnutí stěžovatele, ve které se věnoval věrohodnosti výpovědi žalobkyně, označil krajský soud za nepřezkoumatelnou. Nejvyšší správní soud se proto prvotně zabýval otázkou, zda je rozhodnutí stěžovatele skutečně nepřezkoumatelné v části, ve které vyhodnotil tvrzení o návštěvě zpravodajské složky SEBIN u dveří žalobkyně jako nevěrohodné.

[23] Výše citovanou judikaturu stanovující principy přezkoumatelnosti soudních rozhodnutí (bod 17 tohoto rozsudku) je třeba vztáhnout i na případy, kdy jsou přezkoumávána správní rozhodnutí. Jen řádně a srozumitelně vysloveným právním závěrům správních orgánů lze totiž vytýkat jejich nesprávnost, resp. nezákonnost, a na základě takovýchto výtek je podrobit soudnímu přezkumu. Pokud ze správního rozhodnutí nevyplývá, jaký skutkový základ (skutková zjištění) vzal rozhodující správní orgán za prokázaný a jak jej následně právně hodnotil (jaké konkrétní právní normy na něj aplikoval), je třeba na takové rozhodnutí správního orgánu pohlížet jako na nepřezkoumatelné (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2014, č. j. 7 Afs 14/2014 - 80).

[24] Nejvyšší správní soud se přitom neztotožňuje se závěrem krajského soudu, že z obsahu rozhodnutí stěžovatele není zřejmé, na základě čeho dospěl k závěru o nevěrohodnosti výpovědi žalobkyně. Stěžovatel ve svém rozhodnutí zdůvodnil, proč tvrzení žalobkyně, že se dne 3. 12. 2018, když nikdo z členů její domácnosti nebyl doma, u dveří jejího bytu objevili „lidé ze SEBIN“ domáhající se vstupu, označil za zcela nevěrohodné a nepřiznal mu potřebnou důkazní hodnotu. Tento závěr postavil na několika skutečnostech: žalobkyně vycházela pouze ze sdělení sousedky, která příslušníky viděla, aniž by otevřela dveře; žalobkyně sama nikdy do kontaktu se SEBIN nepřišla; nikdy ji nekontaktovali a neměla s nimi žádné problémy; žalobkyně neznala žádné podrobnosti o návštěvě SEBIN u jejího synovce, který měl vědět, proč byli u něj, ale nikoli již, proč navštívili i ji; od údajné návštěvy až do ledna 2019, kdy odjela ze země, ji nikdo nekontaktoval; syn doposud žije bez problémů na stejné adrese; nikdy neměla žádné problémy se státními či bezpečnostními složkami; zemi mohla bez problémů opustit; a také na skutečnosti, že sama žalobkyně uvedla, že v případě návratu jí nic nehrozí. Je tedy zřejmé, že rozhodnutí stěžovatele obsahuje úvahu o tom, proč dospěl k závěru, že tvrzení žalobkyně je nevěrohodné, a jeho rozhodnutí je v této části přezkoumatelné.

[25] Krajský soud tedy pochybil, pokud výše uvedené úvahy stěžovatele označil za nepřezkoumatelné. Ostatně krajský soud sám závěr o nepřezkoumatelnosti hodnocení stěžovatele popírá tím, že se jím věcně zabývá – namítá, že žalobkyně nemohla popsat bližší podrobnosti incidentu se SEBIN u ní doma ani u jejího synovce, neboť u nich nebyla přítomna. Ani skutečnost, že se do doby jejího odjezdu podobná událost již neopakovala, nemůže dle krajského soudu snížit důvodnost jejích obav. Proto stěžovatele zavázal, aby věrohodnost žalobkyně hodnotil v souladu s judikaturou (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70) i odbornou literaturou. Za takové situace, kdy se krajský soud navzdory prvotnímu závěru o nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí zabýval jeho důvody věcně a nesouhlasil s jejich hodnocením, bylo na místě, aby stěžovateli podrobněji vysvětlil, v čem je jeho hodnocení chybné a jak toto pochybení napravit.

[26] Kasační soud nepřisvědčuje stěžovateli v tom, že použití výrazu „nevěrohodné tvrzení“ bylo pouze terminologickou chybou a mělo se jednat spíše o odůvodnění, proč pronásledování v případě žalobkyně není přiměřeně pravděpodobné. Z dané části rozhodnutí je zřejmé, že se stěžovatel věnuje právě hodnocení věrohodnosti tvrzení žalobkyně. Současně některými argumenty, které mají zakládat nevěrohodnost žalobkyně, stěžovatel zdůvodňuje i absenci jakýchkoli známek pronásledování. Nejvyšší správní soud

v argumentech, které stěžovatel použil („ostatně i sama jmenovaná prohlásila, že jí v případě návratu do vlasti nic nehrozí“) spatřuje spíše určitý zárodek hodnocení příčinné souvislosti mezi azylově relevantním důvodem (zastávání určitých politických názorů) a odůvodněnými obavami z pronásledování (ze strany SEBIN). Je totiž pravdou, že žalobkyně sama během správního řízení uvedla, že v souvislosti s účastí na protivládních shromážděních žádné problémy neměla. Tento aspekt však krajský soud ve svém rozsudku nepřezkoumával.

[27] Pokud stěžovatel odkazuje na skutečnost, že mezinárodní ochranu nepřiznal ani jejímu synovci s rodinou, Nejvyšší správní soud podotýká, že v této věci rozhodnutí stěžovatele (a rozsudek krajského soudu) zrušil rozsudkem ze dne 16. 7. 2021, č. j. 7 Azs 106/2021 – 34. Azylový příběh žalobkyně však není odvislý od azylového příběhu jejího synovce a je také skutkově odlišný (její synovec jako advokát poskytoval právní služby odpůrcům režimu). Nejvyšší správní soud proto považuje odkaz na jeho azylové řízení za bezpředmětný.

III.B Posouzení možnosti udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany

[28] Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu *se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*

[29] Podle odst. 2 téhož ustanovení *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje*
a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

[30] Krajský soud stěžovatele zavázal, aby znovu vyhodnotil věrohodnost tvrzení žalobkyně ve vztahu k incidentu se SEBIN, jež je zásadní pro určení, zda žalobkyni hrozí vážná újma podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Kasační soud odkazuje na body 24 a 25 tohoto rozsudku, kde se již k přezkumu této části rozhodnutí žalovaného vyjádřil, a jimiž se krajský soud bude řídit i ve vztahu k hodnocení, zda je na místě udělit žalobkyni doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 1 ve spojení s § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud pouze dodává, že institut doplňkové ochrany nevyžaduje, aby žadatel pocítoval důvodné obavy z vážné újmy v případě návratu pro jakýkoli azylově relevantní důvod. Stěžovatel tedy neposuzuje příčinnou souvislost jako v případně hodnocení, zda žadateli udělí azyl, či nikoli. Pro udělení doplňkové ochrany je tedy bezpředmětné, že žalobkyně během pohovoru uvedla, že zastávání jejích politických názorů (které projevovala prostřednictvím účasti na protivládních demonstracích) jí nezpůsobilo žádné problémy.

[31] Kasační soud se však ztotožňuje se stěžovatelem v tom, že není zřejmé, jaké mezinárodní závazky by měly být neudělením doplňkové ochrany porušeny [vážná újma dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu]. Je sice pravdou, že ze zpráv o zemi původu založených ve spise vyplývá, že ekonomická situace ve Venezuele je katastrofální, žalobkyně sama však během správního řízení uvedla, že ji samotnou nedostatek potravin a lékařské péče neohrožuje. Konkrétně stěžovateli sdělila, že „konzumuje jen to, co se nabízí, ne to, co by chtěla“, že v supermarketech jsou cenově nedostupné potraviny, a proto „potraviny kupovala v soukromých obchodech“; a „netrpěla nedostatkem jídla, ale jedli to, co dokázali sehnat“. Ve vztahu k lékařské péči pak uvedla, že „osobně nepotřebuje stálou zdravotní péči,“ s nedostatkem lékařské péče tedy problém neměla, neboť „nemá problémy se zdravím“. Je jisté úkolem stěžovatele hodnotit tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu na podkladu zpráv o zemi původu. Avšak pokud žalobkyně sama vážnou újmu způsobenou nedostatkem potravin a lékařské péče nepocituje, není zde důvodu, aby se stěžovatel znovu zabýval tím, zda by neudělením doplňkové ochrany žalobkyni z tohoto důvodu mohly být porušeny mezinárodní závazky ČR.

[32] Nejvyšší správní soud proto shrnuje, že krajský soud nesprávně označil stěžovatelovo hodnocení věrohodnosti výpovědi žalobkyně jako nepřezkoumatelné. Hodnocení je přitom zásadní pro určení, zda má být žalobkyni udělen azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu nebo doplňková ochrana podle § 14a odst. 1 ve spojení s § 14a odst. 2 písm. b) téhož zákona. V dalším řízení je povinen hodnocení žalovaného dostatečně přezkoumat, podrobněji vysvětlit, proč jej považuje za nesprávné, a stěžovateli případně poskytnout podrobnější vodítka, jak nesprávné hodnocení napravit.

IV. Závěr a náklady řízení

[33] Na základě výše uvedeného tak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto ve smyslu § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[34] V novém řízení krajský soud rozhodne také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. října 2021

JUDr. Ivo Pospíšil
předseda senátu